

בקושי עשרה אחוזים, וכאן המחירים ידועים כבר.

האם סככה עם 50 כלובים + סככת יונקים ל-150 ראש היו עולים פחות? ומה בקשר להור צאות התפעול?

אך לא רק זה קובע. כאן בתנאים המיוחדים של המקום, כאשר בעל החווה הינו גם בעל המחר לבה והמשווק שחייב לעמוד בהתחרות עם האחרים — נודעת חשיבות עצומה לפירסומת שאפשר להפיק ממיבנה מסוג זה. פירסומת עולה ממון וערכה ניתן להעריך במונחים כלכליים וכספיים.

נשאר לחכות ולהיווכח, באיזה אופן ובאיזו מידה נצליח „לייצר” עגלות גמולות בריאות וחיוניות במימעט הוצאות.

מרדכי מלען

קבוצת גניגר

קטניה, סציליה

כמות מסוימת של תחליף-חלב, שבהיקף ובמחירים המקומיים מהווה חיסכון ניכר.

במידה ובעתיד יוחלט על גידול העגלים במקום, אם לבשר לבן ואם כמקובל בארץ, יהווה הנסיון הנרכש בהפעלת דיר-יונקים ממוכן מיידע חשוב להוזלת הוצאות הייצור של העגלים. לשם ייצור בשר לבן ניתן להפעיל את המכונה באופן רצוף במשך כל היממה, ובמקום שתי הנקות ביום יוכה העגל לארבע או אף חמש הנקות. אולם, עוד חזון למועד.

באשר להוצאות הבניה, קשה להשוות מחירי רים מקומיים לאלה הנהוגים בישראל. טרם סוכמו החשבונות, אולם, לפי מיטב האינפורמציה שיכולתי לאסוף, עלה כל המיבנה על ציודו ואביזריו המשוכללים כמחירן של ארבע מאות עגלות בנות-יום, או כשש מאות אלף ליטר של חלב במחיר ליצור. בתוך זה תופס המיכון והציוד

מפעולות ועדת המיכון והמיבנים

(בעיות רגליים, עטינים וכו'). לאחר שיש לחתור לפתרון בעיות אלה ע"י אחזקה נאותה של התאים וע"י מניעת רביצת הפרות על הטפחות, אין זה מתקבל על הדעת שמיבנה טפחות בלבד, ללא תאים, עונה על הדרישות. צויין גם שבשלושת המשקים אינו נהוג משטר חורפי קבוע, דבר שאמנם מצמצם את מספר הימים בהם נאלצות הפרות לרבוץ על הטפחות, אך מצד שני השינויים המתמידים באחזקת הפרות (עם ובלי גישה לחצר) מהווים גורם שלילי במימשק. אי לכך, אין הוועדה מיעצת למשקים להקים מיבני פרות על טפחות בלבד, ללא תאי רביצה.

יחד עם זה יודעת הוועדה שלא פתרנו את מיכלול הבעיות הקשורות באחזקה נאותה של פרות בתאי רביצה. הצטבר אמנם נסיון מסוים במשקים, אך אין זה מספיק להסקת מסקנות ברורות לגבי כל אותן הנקודות הקובעות את הצלחת שיכון הפרות. הוועדה ציינה שיש צורך דחוף במחקר יסודי של שיכון פרות בתאי רביצה,

להלן דו"ח משיבת הוועדה שהתקיימה ביום 1.2.71, וסיכום החלטות והמלצות שהתקבלו. בעיות השיכון בתאי רביצה אינן יורדות מהפרק ויש צורך להעמיק את המחקר. עבודה ראשונית שנעשתה בזמנו בנושא זה ע"י המרכז לחקר הבניה הכפרית („תאי רביצה לפרות חולבות”, 1968) עזרה למשק בקידום צורת שיכון זה, אך עם הנסיון הממשי שהצטבר עד כה, נתגלו בעיות כה רבות, שללא עבר דת מחקר יסודית אין אנו רואים אפשרות למציאת פתרונות.

השתתפו בישיבה: ד"ר רמי ארביטמן, שמואל כספי, זאב נורי, צבי היימן, אורי קאופמן, אשר בן-צבי, משה בלייברג, שלום אדלר, פרופ' ילן.

מיבנה טפחות

ללא תאי רביצה לשיכון פרות

בהמשך לסיור הוועדה במשקים קרית-ענבים, מעלה-החמישה וצובה ביום 3.12.70 התקיים דיון על צורת שיכון זו. החברים ציינו שקיימות בעיות דומות לאלה שבהן נתקלים במיבנה טפחות עם תאי רביצה, שאינם מוחזקים כראוי

הקדמי בכ-100 ס"מ מעבר למיקום צנצנת ה-חליבה הראשונה.

הזיגוג בעמדות אידרה (שדרת-דג)

במשקים מושביים רבים, ביחוד בנגב, ואף במשקים קיבוציים מסויימים נבנים מכוני חלי-בה וביתני חליבה מטיפוס אידרה או „חצי-אידרה“ ללא זיגוג, כשצינור ישר מותקן במקומו צינור ישר נחשב כיתרון בביצוע המסגרות. ביחוד במשק המושבי, אשר שקול נגד החסרון הנובע מחוסר קביעת מקום מדויק של עמדת כל פרה ופרה.

לאור הנסיון ועבודה קודמת שבוצעה ע"י המרכז לחקר הבניה הכפרית בקשר לביתן חלי-בה מושבי, ביקשה הוועדה מהמרכז להכין מידות בדוקות לעמדות אידרה ללא זיגוג.

ביתן חליבה מושבי

הוועדה מצביעה על יתרון ביתן חליבה בעל 6 עמדות אלכסוניות לעומת ביתן בעל 4 עמדות. כשמוגש מזון מרוכז בביתן, שוהה בו הפרה זמן רב יותר בקבוצות של 6 מאשר של 4 פרות. דבר המאפשר חלוקת מזון מרוכז נוחה יותר במשטר ההזנה המושבי המקובל. כמו כן יש צורך בפחות החלפות בקבוצות של 6 פרות. מיבנה ביתן חליבה של 6 עמדות יקר יותר מאשר זה המכיל 4 עמדות, אך ההפרש במחיר קטן יחסית.

בקשר לעליית הפרות על בימת החליבה וירידתן ממנה, צויין שלמרביית הצער מתעלמים בעלי משקים מושביים רבים מהכללים המקור בלים, אשר אף סוכמו בחוברת שפורסמה ע"י המרכז לחקר הבניה הכפרית (ביתן חליבה מושבי). קיימות מדרגות במידות שונות ובלתי מתאימות בביתנים רבים ואילו באחרים נבנו שיפועים חזקים מדי במקום המדרגות. כתוצאה מכך מתחלקות פרות, משפשפות את העטינים על מדרגות גבוהות וכו'. הוועדה סמכה את ידיה על המידות הרצויות של מדרגות לפרות: גובה עד 25 ס"מ, אורך 125—150 ס"מ.

חי הברון

בהתחשב עם כל התנאים השוררים במשק הישראלי. המוסד המתאים לעריכת מחקר זה, הוא המרכז לחקר הבניה הכפרית. הוועדה פונה ל-הנהלת התאחדות מגדלי בקר לראות מחקר זה כפעולה בעלת חשיבות ראשונית ולהושיט כל עזרה אפשרית למען יוחל במחקר זה בהקדם האפשרי. הוועדה מציינת את הנקודות הבאות בנושא למחקר:

1. התא — מיקומו, צורתו, מידותיו, תשתיתו וריפודו.
2. שטח המחיה (בתוך התא, מעברים, חצר).
3. משטר האחזקה, רציפות האחזקה.
4. איחסון הזבל מתחת לטפחות או שיטה אלטרנטיבית של ניקוי המעברים וסילוק הזבל מהם.

עם כל ההבנה לשאיפת המשק לצמצם בטיפול השוטף היומיומי בתאי הרביצה, מזהירה הוועדה את המשקים בפני אחזקת פרות בתאי רביצה ללא טיפול מתאים בתשתית התא ובריפודו. כל עוד לא נמצא כיסוי מתאים ובדוק של רצפת התא, אשר מאפשר אחזקת פרות ללא טיפול שוטף.

מכון חליבה

בכדי לאפשר ביצוע נאות של ביקורת החלב, בדיקות ס.מ.ט. וכו', ממליצה הוועדה להאריך את בור החולב של מכון חליבה דו-צדדי בקצהו

ארמון-חורף לפרות „אמפיביות“